

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/124/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222201811
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8222201811.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX A., toho času Reedukačné centrum, so sídlom B. D. XXX, XXX XX A., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťa rodičov E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX A., toho času ÚVTOS Kráľová a F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX A., o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do starostlivosti Reedukačného centra, so sídlom B. D. XXX, XXX XX A., IČO: XX XXX XXX, ktoré bude vykonávať starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého a v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto rodičov.

II. Otec a matka maloletého sa z a v ä z u j ú prispievať na výchovu a výživu maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške po 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci na účet Reedukačného centra, so sídlom B. D. XXX, XXX XX A., IČO: XX XXX XXX.

III. Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 4P/70/2022-10 zo dňa 20.05.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 24CoP/83/2022-60 zo dňa 22.08.2022.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 4P 70/2022– 10 zo dňa 20.5.2022 bol maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX neodkladným opatrením zverený do ústavnej starostlivosti C. G. H. H. B. D. a súd začal konanie vo veci samej z úradnej moci, ktorému bola pridelená spisová značka 4P 124/2022.

2. Zo správy Základnej školy v A. zo dňa 29.3.2022 vyplýva, že ide o žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v dôsledku znížených intelektových schopností: ľahké mentálne postihnutie stredný stupeň. Bol vzdelávaný v špeciálnej triede, podľa variantu A. Žiak pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia, z úplnej rodiny. Rodina, v ktorej žiak žije, neplní žiadne základné funkcie rodiny. Žiak vyrastá v nevyhovujúcich bytových a hygienických podmienkach - absencia postele, pitnej vody, WC... Sociálne postavenie rodiny podpriemerné. Hygienické podmienky sú zanedbané, žiadna starostlivosť zo strany rodiča. Do školy chodí neupravený, bez desiatej, na obedy nechodí. Žiak chodí do školy špinavý, v dôsledku špiny a úplne nevyhovujúcich hygienických podmienok v domácnosti, sa žiak od 14.3. do 18.3.2022 liečil na kožnú chorobu, ktorá je zo špiny. Na vyučovanie prichádza neskoro - po prvej, druhej hodine. Z poslednej šiestej alebo siedmej hodiny stále utečie alebo vôbec nepríde na vyučovanie. V priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu nejaví záujem o učenie, na hodinách je nesústredený a spí. Jeho vzhľad je ako po prehyrenej noci: oči mútne, pohľad len do zeme a na

lavici prespí až do konca vyučovania - nedá sa ani zobudiť, tak tvrdo spí. A. si spolužiaci nevšímajú a nekomunikujú s ním. K učiteľom je drzý, zádrapčivý, nadáva, ich upozornenia ignoruje a pri akejkoľvek otázke, či už sa týka vyučovania alebo prečo utiekol - neprišiel do školy, hneď je pripravený zaútočiť. Spolužiakom sa vyhráňa bitkou. A. počas maródovania a doobeda, keď ešte prebieha vyučovací proces, chodí ku škole, vykrikuje popod okná a v ruke má alkoholický nápoj. Dňa 2.3.2022 bol aj s kamarátmi, ktorí taktiež navštevujú našu školu ZŠ v A., v B. na autobusovej stanici a žobrali peniaze. Dňa 24.03.2022 hádzal po učiteľke kamene. Matka nemá šancu starať sa o A., pretože ju nepočúva, bije ju a nadáva jej. Domov prichádza v neskorých nočných hodinách, niekedy vôbec nepríde domov. Matka dieťaťa vôbec nezvláda východu dieťaťa a otec je vo väzbe. Z výchovných opatrení bolo A. udelené: Napomenutie TU, Pokarhanie TU, Pokarhanie riaditeľom školy a znížená známka zo správania v 1. polroku 2021/2022 na stupeň 4. Všetky opatrenia boli udelené z dôvodu neospravedlnených vyučovacích hodín a správania. Z úradného záznamu, vypracovaného Krajským súdom v Prešove dňa 19.8.2022 vyplýva, že sa uskutočnil telefonický hovor medzi predsedníčkou senátu a A. I., terénnou sociálnou pracovníčkou Obce A.. Terénna sociálna pracovníčka uviedla, že dlhodobo pracuje s rodinou mal. A. B., je dôsledne oboznámená s rodinnými a sociálnymi pomermi v rodine. Otec mal. A., E. B. sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Otec sa na výchove detí nepodieľal, výchovne na nich nepôsobil. Dopúšťal sa majetkovej trestnej činnosti, výtržností. Často bol pod vplyvom alkoholických nápojov, na upozornenia sociálnych pracovníkov, apely na to, aby výchovne pôsobil na svoje deti nereagoval. Matka mal. F., spolupracuje s úradmi v rámci možností. Snaží sa, avšak synovia sa dostali do partie, v rámci ktorej sa dopúšťajú trestnej činnosti. Matka na výchovu mal. A. nestačí, napriek snahe nie je v jej silách ju zvládnuť. A. prespával na rôznych miestach, domov nechodil, túlal sa, nechodil do školy. A. matku nerešpektoval, údajne ju mal biť a nadávať jej. Brat mal. A. E. je tiež umiestnený v ústavnej starostlivosti, ďalší dvaja bratia sú už plnoletí. Starí rodičia zo strany matky majú vážne zdravotné problémy, nie je v ich možnostiach zabezpečiť výchovu mal. A.. Starí rodičia zo strany otca žijú spolu s dcérou, jej deťmi ako aj so synom, tiež nie je v ich možnostiach zabezpečiť starostlivosť o mal. A.. Mal. A. a jeho rodičom boli opakovane udeľované napomenutia zo strany terénnej pracovníčky, ako aj pokarhania riaditeľom, triednym učiteľom. Tieto nevedli k náprave. Všetci rodinní príslušníci žijú v osade, pričom v prípade A. bolo nevyhnutné vyňať ho z tohto prostredia, v ktorom pôsobila partia, ktorej bol členom a preto sa umiestnenie do ústavnej starostlivosti javilo ako jediné možné a efektívne riešenie. Terénna sociálna pracovníčka komunikuje s ústavným zariadením, kde je mal. A. umiestnený, z tejto komunikácie vyplýva, že sa veľmi dobre adaptoval, zapadol medzi ostatné deti, navštevuje školu. Z toho dôvodu mu bolo umožnené stráviť letné prázdniny v domácom prostredí. Terénna sociálna pracovníčka navštívila mal. A. v domácom prostredí jeho matky. A. sa vyjadril, že je v ústave spokojný, chce sa tam vrátiť, matka taktiež vyjadrila nad pozitívnu zmenu syna spokojnosť. Terénna sociálna pracovníčka uviedla, že pozitívny dopad pobytu v ústavnom zariadení je výrazný, mal. A. zmenil svoje správanie, počas letných prázdnin sa nedopustil trestnej činnosti, bol čisto upravený, dbal o seba.

Z vyjadrení ÚPSVaR Bardejov vyplýva že maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX, vyrastá v sociálne znevýhodnenom prostredí s prejavmi negatívnych vplyvov prostredia, otec je opakovane vo VTOS, jeho starší brat B. B., bol už taktiež vo VTOS, mal. A. pravidelne týždenne páchal trestnú a priestupkovú činnosť, zanedbával povinnú školskú dochádzku, utekal zo školy, požíval alkoholické nápoje, túlal sa v neskorých večerných hodinách s rizikovou skupinou osôb páchajúcich trestnú činnosť. Maloletý má zníženú schopnosť porozumieť problémovým situáciám, analyzovať ich a následne ich primerane riešiť, schopnosť uvedomiť si príčiny a dôsledky svojho konania. Má problémy v sociálnych vzťahoch – nerešpektovanie rodičov a autorít, porušovanie disciplíny, neuvážené konanie, nedostatok empatie, agresívne správanie. A. je ľahko ovplyvniteľný na antisociálne správanie. Vzhľadom na zníženú mentálnu úroveň maloletého, hrozí u neho vysoké riziko páchania trestnej činnosti v budúcom období. Vzhľadom na to, že psychický, fyzický, sociálny a mravný vývin maloletého je vážne ohrozený a narušený. ÚPSVaR Bardejov žiadal, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra, so sídlom B. D. XXX, XXXXX A., pretože maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX, a jeho 4 súrodenci (B. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, J. B., nar. XX.XX.XXXX) pochádzajú z manželstva rodičov E. B., nar. XX.XX.XXXX a F. B., nar. XX.XX.XXXX. Matka je doma na rodičovskej dovolenke s najmladšou dcérou J.. Otec je vo výkone trestu odňatia slobody za ohrozovanie mravnej výchovy mládeže (zanedbávanie povinnej školskej dochádzky maloletých detí). Rodina maloletého žije v rómskej osade v obci A.. Maloleté deti vyrastajú v sociálne znevýhodnenom prostredí s prejavmi negatívnych vplyvov prostredia. Príjem rodiny pozostáva z poberania štátnych sociálnych dávok. Otec dlhodobo nepracoval, bol opakovane vo výkone trestu odňatia slobody. Rodina býva v drevenom príbytku, ktorý je zariadený nevyhnutným nábytkom, bez sociálneho zariadenia a bez prívodu vody. V príbytku majú zavedenú elektrinu, na vykurovanie a

varenie používajú piecku na tuhé palivo. Hygiena domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. Maloletý A. B. je žiakom 7. ročníka na Základnej škole v A.. Je zaradený do špeciálnej triedy - variant A (ľahký stupeň mentálneho postihnutia). Zo správ z psychologického a špeciálno-pedagogického vyšetrenia vyplýva, že celková úroveň rozumových schopností maloletého sa nachádza v pásme ľahkého mentálneho postihnutia, stredný stupeň. Maloletý A. má zníženú schopnosť porozumieť problémovým situáciám, analyzovať ich a následne ich primerane riešiť, má zníženú schopnosť uvedomiť si príčiny a dôsledky svojho konania. Má problémy v sociálnych vzťahoch - nerešpektovanie rodičov a autorít v domácom, školskom aj mimoškolskom prostredí, porušovanie pevne stanovených pravidiel, nedostatok empatie, agresívne správanie. Maloletý vyrastá v málo podnetnom rodinnom a výchovnom prostredí, v ktorom bolo zaznamenaných viacero rizikových faktorov a prejavov patologického správania, ako požívanie alkoholických nápojov, páchanie trestnej činnosti a priestupkov, zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, ktoré negatívne ovplyvňujú jeho všestranný a mravný vývin. V správaní maloletého A. sa to prejavuje tým, že zanedbáva povinnú školskú dochádzku, uteká zo školy, požíva alkoholické nápoje, fajčí, túla sa v neskorých večerných hodinách s rizikovou skupinou osôb, pácha priestupkovú a trestnú činnosť. Je agresívny, vulgárny a ľahko ovplyvniteľný na antisociálne správanie. Vzhľadom na zníženú mentálnu úroveň maloletého hrozí u neho vysoké riziko páchania trestnej činnosti aj v budúcom období.

Z vyjadrenie C. G. A. – B. D. zo dňa 17.6.2022 vyplýva, že mal. A. B. nar. XX.XX.XXXX bol do zariadenia prijatý dňa 25.05.2022. Dôvody, pre ktoré bolo potrebné odňať maloletého zo starostlivosti rodičov boli pretrvávajúce výchovné problémy u maloletého, spočívajúce v nerešpektovaní rodičov a autorít, v častých útekoch z domácnosti a zo školy, v zanedbávaní povinnej školskej dochádzky, páchaní trestnej činnosti a priestupkov. Mal. A. B. je žiakom 7. ročníka ŠZŠ (variant A). Zo správ z psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia vyplýva, že celková úroveň rozumových schopností maloletého sa nachádza v pásme mentálneho postihnutia v strednom stupni. Maloletý má zníženú schopnosť porozumieť problémovým situáciám, analyzovať ich a následne ich primerane riešiť, schopnosť uvedomiť si príčiny a dôsledky svojho konania. Mal. A. B. je v adaptačnej fáze. Po vyliečení kožného zápalového ochorenia, s ktorým bol k nám dovezený sa začlenil do kolektívu. Mal problémy s hygienickými návykmi, nevedel ani pustiť vodu z vodovodnej batérie. Má problémy s komunikáciou. Správanie je dobré, nemal doposiaľ žiadne problémy s disciplínou. Klienti sa po prepustení z reedukačných centier vracajú späť do pôvodného domáceho prostredia, kde majú kontakt aj so širším sociálnym prostredím (susedia, rovesnícke skupiny, kamaráti), ktoré môžu mať v rámci komunity značný vplyv na správanie a konanie maloletých, čím sa môže prejaviť ich ovplyvniteľnosť, alebo naopak zodpovednosť za svoje konanie. to však reedukačné centra nevedia ovplyvniť. V zariadení sa maloletému poskytuje pravidelná psychologická, špeciálnopedagogická a materiálna starostlivosť.

3. Dňa 14.12.2022 bol na pojednávaní osobne vypočutý maloletý A. B., ktorý uviedol, že vie prečo je v zariadení, keďže nechodil do školy. Páči sa mu tam, hrajú futbal, ping pong, čítajú, píšú, má rád matematiku, príbuzní ho v zariadení nenavštevujú, je tam spokojný a nikto mu nerobí zle. Na izbe je s dvoma kamarátmi, doma ich je v izbe spolu bez otca spolu 5. V A. nechodil do školy, pričom nikto ho tam neodprevadil. V reedukačnom centre chodí do školy sám, dostáva sladkosti, chce ísť však domov. Súd zároveň vypočul zamestnankyňu C. G. A. – B. D. pani K. E., ktorá uviedla, že pracuje v C. A. ako sociálna pracovníčka. A. je veľmi jednoduchý, treba sa mu viac venovať a opakovať pokyny, pomáhajú mu aj deti v kolektíve. A. je v podstate priateľský, kľudný, kamarátsky, rád športuje, je pracovitý. Nie je agresívny, príde to až keď sa cíti v ohrození. Je to režimové zariadenie, preto deti majú presne stanovený režim dňa. Ráno po raňajkách idú do školy, tak je obed, nasleduje výchovná činnosť a poobedné aktivity-príprava do školy, športy, vychádzky vonku. U A. nebol nikto na návšteve. Komunikujeme hlavne cez terénne pracovníčky Obce A., matka nevie ináč komunikovať, od príchodu po prázdninách sa s ním nikto nekontaktuje. A. by mal ísť na prázdniny, ale matka musí dať súhlas, aby mohol sám cestovať. V septembri bol problém prísť naspäť, lebo nemal priamy spoj späť. My sme boli po neho. A. síce je ôsmak, ale jeho vedomosti zodpovedajú úrovni 5. ročníka špeciálnej školy, u neho ide 10.rok školskej dochádzky, u nás môže byť do júna, resp. do augusta. A. určite prospeje ústavná výchova, ak by bol prepustený do domáceho prostredia, je ľahko ovplyvniteľný, skĺzol by do pôvodného správania, potrebuje pevný režim a sústavný dozor, z domáceho prostredia nevie veľa vecí, ktoré sa potrebuje naučiť.

4. Dňa 26.10.2022 bol na pojednávaní vypočutý otec maloletého, ktorý uviedol, že v spoločnej domácnosti žije s manželkou a 5 deťmi, dve sú maloleté. Nesúhlasí s tým, aby bol A. v zariadení, vie sa o neho lepšie postarať. Maloletý skončil v reedukačnom centre, pretože ho naviedli kamaráti, ktorí sú tiež v reedukačnom centre, pričom manželka je sama doma, stará sa o malú dcéru, nemôže na

neho dohliadať. Maloletý tvrdil, že išiel do školy a nešiel. Keď bol otec doma, chodil si zarábať, aj teraz pracuje v ústave. Výkon trestu mu končí v apríli (podľa lustrácie ZVJS končí výkon trestu odňatia otcovi maloletého, uloženého mu rozhodnutím OS Bardejov v konaní 2T 128/2018 až 31.12.2024). Má starších synov napr. B., on by na neho dohliadal. Hovoril im, že na A. majú dohliadať. Bohuš bol vo výkone trestu odňatia slobody , ale teraz už je doma. Na otázku kolízneho opatrovníka ako chlanci budú dohliadať keď B., A. a E. mali zameškané okolo 300 hodín, pričom E. je stále maloletý a B. má maloleté dieťa o ktoré sa stará, otec uviedol, že B. ho bude nosiť do školy, lebo im povedal, aby ho nosili. Na otázku kolízneho opatrovníka ako je možné, že maloletý A. , ktorý pred tým než sa dostal do reedukačného centra páchal trestnú a priestupkovú činnosť, pričom opakovane pri návštevách v domácom prostredí matka ani starší bratia nevedeli uviesť kde bol v noci a kde spal v noci, otec uviedol že on volal domov, to nie je pravda, on spal doma. Každý pácha nejakú činnosť, keď otec volal s A., tak mu sľúbil, že nebude páchať trestnú činnosť. V domácom prostredí nemajú vodu ani plyn. Majú iba dve izby.

5. Podľa § 54 Zákona o rodine Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

6. Podľa § 81 ods. 1,2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

7. Podľa § 62 ods. 1 – 5 Zákona o rodine, Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Podľa § 75 Zákona č. 36/2005 Z.z. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

9. Vzhľadom k tomu, že rodičia sa v súčasnosti nedokážu o maloletého riadne postarať, pričom v domácom prostredí je nielen ohrozený psychický a sociálny vývoj maloletého, ale aj hrozí pokračovanie negatívneho správania maloletého, ktorý porušuje pravidlá správania, nechodí do školy a doma nemá zabezpečené základné potreby pre svoj rozvoj a vývoj, pričom nie je predpoklad, že rodičia zvládnu jeho ďalší vývoj (tak ako to nezvládli doteraz), súd u maloletého A. B. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre so sídlom A. – B. D., kde sú vytvorené mechanizmy jednak na zvládanie problémového správania maloletého, ale dané ústavné zariadenie zároveň poskytuje aj výchovné a terapeutické programy, ktoré dokážu zlepšiť správanie maloletého a poskytnú mu v rámci jeho možností a schopností potrebnú výučbu, ktorá mu dá lepšie šance uplatniť sa v živote po dosiahnutí plnoletosti, než tomu je v domácom prostredí, kde to rodičia nedokážu zabezpečiť v potrebnom rozsahu. Je potrebné poukázať, že ani jeden z príbuzných maloletého (matka, starší bratia), ktorí by mali podľa vyjadrenia jeho otca (ktorý je toho času vo výkone trestu odňatia slobody) dohliadať nad maloletým, aby chodil do školy, sa nezúčastnili žiadneho z pojednávaní a nepreukázali tak svoju pripravenosť o ochotu prevziať dohľad nad ďalším správaním a vývojom maloletého A.. Ak neboli schopní a ochotní prísť na súd, kde sa rozhodovalo o maloletom, nie je predpoklad, že budú každý deň dohliadať nad dodržiavaním povinností maloletého A.. To naopak v celom rozsahu zabezpečuje režimové ústavné zariadenie v A. – B. D., ktoré maloletého naučia veci, ktoré bude potrebovať v živote a ktoré ho nenaučilo jeho rodinné prostredie a zároveň dohliadne na jeho správanie a pokúsi sa ho v rámci možností usmerniť a skorigovať.

10. Súd zároveň zrušil uznesenia Okresného súdu Bardejov č.k. 4P 70/2022– 10 zo dňa 20.5.2022, ktoré tak upravuje pomery maloletého iba do právoplatnosti tohto rozhodnutia, pretože dve súdne rozhodnutia nemôžu upravovať tú istú vec. Súd takisto zaviazal rodičov maloletého prispievať na výživu maloletému, vzhľadom na ich osobné a majetkové pomery minimálne výživné, keďže otec je vo výkone trestu a matka sa stará o ďalšie maloleté deti, pričom je nezamestnaná, ktoré budú poukazovať na účet Reedukačného centra so sídlom A. – B. D..

Poučenie:

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný. Na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimo sporový poriadok. Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnuiteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, príkazom na zadržanie vodičského preukazu. Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimo sporový poriadok), a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.